

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/95/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414205256
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6414205256.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobkyne Y. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E.-E. XXXX, XXX XX O. E., zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Kuzmányho 29, 040 01 Košice, IČO: 47 234 466, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o zaplatenie 2 437,59 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 12C/74/2014 - 146 zo dňa 12. februára 2019 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku o vyhovení žalobe v celom rozsahu m e n í tak, že žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 2 437,59 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 752,80 Eur od 18. 04. 2014 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1 684,79 Eur od 18. 04. 2014 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania žalobu z a m i e t a.

II. Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 83 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2 437,59 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 2 437,59 Eur od 18. 04. 2014 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (I. výrok) a žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvého stupňa ako aj prvého odvolacieho konania vo výške 100 % (II. výrok).

2. Napadnutý rozsudok vydal súd prvej inštancie po doplnení dokazovania v zmysle uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/307/2017-87 zo dňa 26. 07. 2018, ktorým bol zrušený prvý rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 12C/71/2014-52 zo dňa 04. 04. 2016.

3. Z odôvodnenia v poradí druhého rozsudku súdu prvej inštancie a obsahu spisu vyplynulo, že žalobkyňa sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 02. 05. 2014 domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 2 437,59 Eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Tvrdila, že ako dlžník uzatvorila so žalovaným ako veriteľom dňa 21. 12. 2004 zmluvu o revolvingovej pôžičke č. XXXXX-XXXXX (ďalej aj „zmluva o pôžičke“), pričom v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru zaplatila na účet žalovaného o 2 437,59 Eur viac, než na koľko mal nárok. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že žalovaný poskytol žalobkyni pôžičku vo výške 3 784,11 Eur a automatický revolving 2 x vo výške 2 270,46 Eur, teda dokopy finančné prostriedky v sume 8 325,03 Eur. Žalovaným vznesenú

námietku veci rozhodnutej nepovažoval súd prvej inštancie za dôvodnú, nakoľko bol rozhodcovský rozsudok v rozhodcovskom konaní, v ktorom sa žalovaný - veriteľ domáhal nárokov plynúcich zo zmluvy o pôžičke voči žalobkyni - dlžníčke, vydaný na základe neplatne dojednanej rozhodcovskej doložky. Právny vzťah medzi zmluvnými stranami považoval súd prvej inštancie za spotrebiteľský, na ktorý sa vzťahuje zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o pôžičke (ďalej aj „zákon č. 258/2001 Z. z.“). Zmluva bola medzi stranami uzatvorená ako zmluva o pôžičke v zmysle § 657 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „O. z.“). Nakoľko poskytnutie peňažných prostriedkov bolo medzi účastníkmi zmluvy podľa názoru súdu prvej inštancie dohodnuté bezúročne, strany si dohodli len zmluvnú odmenu a nie zmluvné úroky, považoval súd prvej inštancie takéto dojednanie o zmluvnej odmene v zmysle § 39 O. z. za absolútne neplatné pre rozpor s ust. § 658 ods. 2 O. z. Ďalej vyslovil názor, že zmluvné odmeny vo výške 42 % istiny pôžičky a vo výške 47 % istiny revolvingu sú vzhľadom na ich neprimeranú výšku v rozpore s dobrými mravmi a preto sú taktiež v zmysle § 39 O. z. neplatné. Pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej aj „RPMN“) vychádzal žalovaný z neplatne dohodnutej odmene a nakoľko RPMN nebolo uvedené správne, na zmluvu je potrebné hľadieť ako na bezúročnú a bezpoplatkovú. Podporne mal za to, že celé zmluvné dojednania sú písané drobným takmer nečitateľným písmom, pričom ich formulácia je v časti RPMM aj nezrozumiteľná. V dôsledku neplatnosti dohôd o zmluvných odmenách a bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutej pôžičky vznikla žalovanému povinnosť vrátiť žalobkyni neoprávnený majetkový prospech vo výške 2 437,59 Eur (rozdiel sumy, ktorú žalobkyňa zaplatila žalovanému 10 762,62 Eur a sumy poskytnutých finančných prostriedkov žalobkyni žalovaným 8 325,03 Eur). S poukazom na ustanovenie § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj „nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.“) priznal súd prvej inštancie žalobkyni úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 2 437,59 Eur od 18. 04. 2014, t. j. odo dňa nasledujúceho po konci lehoty na dobrovoľné vrátenie bezdôvodného obohatenia uvedenej vo výzve žalobkyne adresovanej žalovanému.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) tak, že žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania (prvoinštančného aj prvého odvolacieho) v rozsahu 100 % s odôvodnením, žalobkyňa dosiahla v konaní v konečnom dôsledku plný úspech napriek zrušeniu v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie v odvolacom konaní, nakoľko súd prvej inštancie aj v poradí druhým rozsudkom jej žalobe v plnom rozsahu vyhovel a v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie bol odvolacím súdom zrušený len pre procesné pochybenie súdu prvej inštancie, ktoré nemožno pričítať na ťarchu žalobkyne.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalovaný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C. s. p., t. j. z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

6. Podľa žalobcu sa súd prvej inštancie pri rozhodovaní vôbec nezaoberal tým, že žalovaná suma je časťou plnenia vymoženého v rámci exekučného konania. Toto plnenie predstavuje nárok z právoplatného rozhodnutia, ktoré nebolo ani zrušené a ani inak nezaniklo jeho právne účinky. Ak exekučný titul nebol zrušený, potom plnenie vymožené na jeho základe nemôže mať povahu bezdôvodného obohatenia. Z napádaného rozsudku zároveň nevyplýva, na základe čoho súd prvej inštancie neguje účinky exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) a účinky exekučného konania. Na podporu svojej argumentácie žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/88/2018 zo dňa 15. 08. 2018.

7. Ďalej žalovaný vyčítal súdu prvej inštancie, že nevzal do úvahy skutočnosť, že zmluva o pôžičke je tvorená ustanoveniami na ľicnej i rubovej strane tej istej listiny, ktoré sú obe podpísané. Preto zmluvné dojednania na rubovej strane nie je možné „chápať“ v zmysle všeobecných obchodných podmienok priložených k zmluve. Súd prvej inštancie nemal pri zmluvnej odmene, výške pôžičky, výške splátky

ani počte splátok žiadnu pochybnosť o tom, čo údaje na lícnej strane znamenajú a aký majú význam. Z rozsudku potom nevyplýva žiadny argument, prečo práve RPMN súd prvej inštancie spochybňuje. Takýto postup sa žalovanému javí ako rozporuplný. Na lícnej strane listiny - zmluvy je uvedené, že údaje na prvej strane sa vykladajú v spojení s ustanoveniami zmluvných dojednaní na zadnej strane listiny. Pokiaľ súd prvej inštancie tvrdí, že odplata pri peňažnej pôžičke môže spočívať len v úrokoch a nie v zmluvnej odmene, žalovaný má za to, že súd prvej inštancie opomenul, že zmluvná odmena predstavuje vyjadrenie úrokov za pôžičku, čo z popisu zmluvnej odmeny v zmluvných dojednaniach vyplýva.

8. Ďalšia odvolacia námietka žalovaného spočívala v tom, že rozsudok súdu prvej inštancie neobsahuje odôvodnenie rozporu dohody o zmluvnej odmene s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie tento pojem nevysvetlil v skutkových a právnych súvislostiach, ktoré by s prejednávanou vecou mali nejakú spojitosť. Pojem dobré mravy je potrebné chápať komplexne, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu a tak ho aj vysvetľovať. Rozsudok súdu prvej inštancie neumožňuje preskúmať identifikovaný rozpor s dobrými mravmi, pretože nezrejmuje ani samotný pojem dobré mravy a jeho obsah v tejto sporovej veci. Zároveň sú tu pochybnosti, či bol vôbec rozpor s dobrými mravmi v prejednávanej veci dokázaný.

9. Napokon podľa názoru žalovaného z rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva, na základe čoho je preukázaný vznik omeškania dňa 18. 04. 2014 ani to, na základe čoho súd prvej inštancie dospel k záveru o výške úroku z omeškania 8,25 % v uvedený deň.

10. S poukazom na vyššie uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol v celom rozsahu.

11. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za riadne a dostatočne odôvodnený. Súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí vyporiadal s rozhodujúcimi argumentmi oboch strán. Odvolaním napadnuté rozhodnutie nevykazuje znaky arbitrárnosti či svojvoľie a odôvodnenie rozhodnutia spĺňa parametre zákonného odôvodnenia podľa ustanovenia § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Na základe uvedeného žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a zároveň jej priznal plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

12. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec len v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a mimo nich podľa § 380 ods. 2 C. s. p. v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok, ktoré vady nezistil, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. z dôvodu, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a prejednanie veci na odvolacom pojednávaní nevyžadoval dôležitý verejný záujem. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k názoru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné a I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej je potrebné podľa § 388 C. s. p. zmeniť, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie. O II. výroku v dôsledku zmeny I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 C. s. p. Odvolací súd konštatuje, že I. výrok rozsudku súdu prvej inštancie v časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 2 437,59 Eur je vecne správny a bol zmenený ako celok v zmysle § 388 C. s. p. len v dôsledku vecnej nesprávnosti jeho časti týkajúcej sa úroku z omeškania z dôvodu lepšej prehľadnosti predmetného výroku.

13. Odvolací súd posudzuje vec opakovane. V uznesení č. k. 17Co/307/2017-87 zo dňa 26. 07. 2018, ktorým zrušil v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 12C/71/2014- 52 zo dňa 04. 04. 2016 konštatoval, že súd prvej inštancie v konaní aplikoval nesprávne znenie zákona o spotrebiteľských úveroch a nevysporiadal sa s námietkou premlčania zo strany žalovaného, ani s námietkou, že žalovaného nároky zo zmluvy už boli ž vymáhané v exekučnom konaní. Odvolací súd vyslovil názor, že v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie je ohľadne týchto námietok ako aj nároku na úrok z omeškania nepreskúmateľný, čím došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Súdu prvej inštancie v ďalšom konaní aplikoval správne znenie zákona č. 258/2001 Z. z. v znení činnom v čase uzavretia zmluvy a vyzval žalovaného na konkretizáciu ním vznesenej námietky premlčania a námietky, že nároky zo zmluvy už boli vymožené v exekučnom konaní a riadne odôvodnil posúdenie nároku na úrok z omeškania, teda postupoval v súlade s pokynmi

odvolacieho súdu a vykonal všetky dostupné dôkazy potrebné pre správne zistenie skutkového stavu, ktoré odvolací súd považuje za správne a postačujúce pre rozhodnutie vo veci.

14. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú námietku žalovaného o tom, že pokiaľ žalobkyňa plnila žalovanému na základe exekúcie, to čo jej prikazoval právoplatný rozhodcovský rozsudok, nemohlo dôjsť na jej strane k vzniku bezdôvodného obohatenia a v plnom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v tejto časti. Otázkou, či môže byť právoplatný a vykonateľný rozsudok rozhodcovského súdu prekážkou veci rozsúdenej v „občianskom súdnom konaní“, v ktorom sa žalobca domáha určenia, že spotrebiteľská zmluva je neplatná sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Cdo 27/2011 zo dňa 29. 01. 2015: „Aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobca domáha určenia, že spotrebiteľská zmluva je neplatná. Tento právny záver je ale opodstatnený len vtedy, ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky - iba platná rozhodcovská doložka alebo rozhodcovská zmluva totiž zakladá oprávnenie rozhodcovského súdu prejednať a rozhodnúť spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri posudzovaní, či v občianskom súdnom konaní predložený rozhodcovský rozsudok má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok súdu (viď § 35 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní), môže súd pristúpiť k riešeniu otázky platnosti rozhodcovskej doložky alebo zmluvy nielen v exekučnom konaní (napríklad v súvislosti s posudzovaním, či rozhodcovský rozsudok je alebo nie je vykonateľný exekučný titul), ale aj v iných konaniach (napríklad pri riešení otázky, či vydaný rozhodcovský rozsudok zakladá pre občianske súdne konanie prekážku res iudicata). Ak je rozhodcovská doložka (zmluva) absolútne neplatná, treba mať na zreteli, že jej absolútna neplatnosť (negotium nullum) nastáva bez ďalšieho priamo zo zákona (ex lege), v dôsledku čoho sa na takúto doložku (zmluvu) hľadí tak, ako keby nebola nikdy urobená. Na dôvod zakladajúci absolútnu neplatnosť (každého) právneho úkonu musí súd vždy prihliadnuť, a to aj bez návrhu (ex officio).“ Podľa názoru odvolacieho súdu je uvedené rozhodnutie použiteľné aj v predmetnej veci o vydanie bezdôvodného obohatenia vzniknutého plnením bez právneho dôvodu (pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo 6/2012 zo dňa 23. 04. 2013, 6MCdo/9/2012 zo dňa 16. 01. 2013, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 25/2014 zo dňa 22. 01. 2014). Súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že rozhodcovská doložka medzi zmluvnými stranami pri uzatváraní zmluvy o pôžičke nebola platne uzavretá z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Pokiaľ je rozhodcovská doložka absolútne neplatná, na takú doložku sa hľadí tak ako keby nebola nikdy urobená. Neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu, a preto rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-339/11-EK zo dňa 15. 03. 2011 slúžiaci ako exekučný titul v konaní na exekučnom súde pod sp. zn. 5Er/1811/2011 nemohol založiť prekážku veci právoplatne rozhodnutej. Nič na to nemení ani skutočnosť, že nároky žalovaného voči žalobkyňi boli vymožené v exekučnom konaní. Ak boli v exekučnom konaní v dôsledku existencie formálneho exekučného titulu (nulitného rozhodcovského rozsudku) vymožené určité nároky, neznamená to, že by tieto nároky oprávneného boli aj hmotnoprávne opodstatnené a že by bolo vylúčené domáhať sa ich vrátenia ako bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 1 a 2 O. z. Ani prípadné neoprávnené nároky sa samotným vykonaním exekúcie nestávajú oprávnenými. „Ak žalovaný - či už dobrovoľne alebo vo vykonávacom konaní - splní na základe právoplatného rozsudku uloženú povinnosť, potom v prípade, že táto povinnosť podľa hmotného práva skutočne existovala, zaniká splnením, ak táto povinnosť neexistovala, získava žalobca na úkor žalovaného bezdôvodné obohatenie“ (rozsudok Veľkej komory občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31 Cdo 3309/2011 zo dňa 23. 04. 2014). Podporne odvolací súd dodáva, že rozhodcovskú doložku uvedenú v čl. 16 zmluvných dojednaní zmluvy o pôžičke je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku a v dôsledku toho za absolútne neplatnú aj s poukazom na záver odvolacieho súdu uvedený v nasledujúcom bode odôvodnenia tohto rozsudku.

15. Odvolací súd sa stotožnil aj s podporným právnym záverom súdu prvej inštancie o tom, že celé zmluvné dojednania uvedené na rubovej strane zmluvy o pôžičke vyhotovené veriteľom (žalovaným) sú písané drobným takmer nečitateľným písmom. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 320/2013 zo dňa 24. 11. 2015 publikovaného pod R 2/2016: „Neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka môže byť nielen obsah konkrétneho zmluvného dojednania spotrebiteľského záväzku, ale aj spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. Neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 5 OZ). Jednoznačne možno súhlasiť

s odvolacím súdom, že text uvedený v úverovej zmluve a v úverových zmluvných podmienkach, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy, je voľným okom nečitateľný. Veľkosť písma je tak minimálna, že je reálne nenaplniteľné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s dotknutým textom, nie to ešte mu porozumieť a vyhodnotiť jeho dôsledky dopadajúceho na neho ako spotrebiteľa. Žalovanému nič nebránilo zmluvu pripraviť tak, aby spotrebiteľ získal reálnu možnosť oboznámiť sa s celým rozsahom povinností vznikajúcich mu uzavretím zmluvy. Takú zásadnú a dôležitú informáciu, akou je odkaz na úverové zmluvné podmienky, mali byť minimálne uvedené zvýrazneným písmom, aby spotrebiteľa upozorňovali na nevyhnutnosť preštudovania zmluvy v celom jej rozsahu. Súd správne a v súlade s § 153 ods. 4 OSP určili neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v predmetnej spotrebiteľskej zmluve. Zmluvné podmienky, uvedené v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy sú neprijateľné ako celok už len z toho dôvodu, že sú z hľadiska veľkosti písma voľným okom prakticky nečitateľné a zároveň bolo reálne nemožné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s takto písomným textom. Tento právny názor podporuje aj § 1b novely nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (k § 53c), podľa ktorého ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ako aj ustanovenia obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach alebo v akýchkoľvek iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, musí dodávateľ uviesť písmom, ktorého výška je najmenej 1,9 mm.“ S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že zmluvné dojednania vytlačené na rubovej strane zmluvy o pôžičke, ktoré sú slabo čitateľné, písané veľmi drobným písmom nedosahujúcim ani 1 milimeter, pričom minimálna veľkosť písma sťažuje priemernému spotrebiteľovi možnosť oboznámiť sa so zmluvnými dojednaniaми a porozumieť im, je potrebné považovať za neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle § 53 ods. 3 písm. a) O. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, a preto sú absolútne neplatné (§ 53 ods. 4 O. z.). V danom prípade bola predmetom posudzovania zmluva uzatvorená 21.12.2004, t.j. zmluva uzavretá pred účinnosťou novely § 53c Občianskeho zákonníka, ktorý výslovne s účinnosťou od 01.06.2014 stanovil s odkazom na vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z., že veľkosť písma nesmie byť menšia ako 1,9 mm, inak je dojednanie neplatné. Neplatnosť zmluvných dojednaní spôsobuje nemožnosť zistiť základné podmienky poskytnutia a splácania pôžičky, nakoľko čitateľná je len lícna strana zmluvy. Zmluva o pôžičke vzhľadom na nemožnosť oboznámenia sa s obsahom jej zmluvných dojednaní na rubovej strane priemerným spotrebiteľom neobsahuje platné zmluvné dojednanie ani rozhodcovskej doložky ani o RPMN, pretože bez rubovej strany nie je zrejmé, ktorý údaj uvedený na lícnej strane zmluvy o pôžičke predstavuje RPMN. Pre absenciu platného dojednania o RPMN (§ 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z.) sa pôžička považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Súd prvej inštancie dospel teda k správne záveru, keď vyslovil, že vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť pôžičky vznikol žalobkyni v zmysle § 451 ods. 1 a 2 O. z. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2 437,59 Eur.

16. Vzhľadom na prijatý záver ohľadne vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného (§ 451 ods. 1 a 2 O. z.) z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o pôžičke sa odvolací súd riadiac sa princípom hospodárnosti konania nezaoberal námietkami žalovaného proti záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti dohodnutých zmluvných podmienok pre ich rozpor so zákonom, či dobrými mravmi, nakoľko to už nebolo pre rozhodnutie vo veci potrebné.

17. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že z rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva preukázanie vzniku omeškania dňom 18. 04. 2014 a výška úroku z omeškania 8,25 % v uvedený deň, odvolací súd uvádza, že žalobkyňa si uplatnila predmetný úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dobrovoľné vrátenie bezdôvodného obohatenia v zmysle zaslanej „výzvy na vrátenie prijatého plnenia bez právneho dôvodu“ žalovanému zo dňa 11. 04. 2014 (č. I. 5 spisu), na čo poukázal aj súd prvej inštancie v bode 29. odôvodnenia svojho rozsudku, nemožno teda súhlasiť s názorom žalovaného, že z rozsudku nevyplýva, na základe čoho sa dňom 18. 04. 2014 dostal žalovaný do omeškania s plnením dlhu. Citáciou ust. § 517 ods. 2 O. z. v spojitosti s prechodným ust. § 10c a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.01.2013 v bode 28. odôvodnenia svojho rozsudku súd prvej inštancie ozrejmil, z čoho vychádzal pri určení percentuálnej výšky úroku z omeškania. Odvolací súd sa však stotožnil s odvolacou námietkou žalovaného týkajúcou sa priznanej výšky úroku z omeškania. Súd prvej inštancie určil správne výšku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, ktorá predstavovala ku dňu vzniku omeškania (18. 04. 2014) 0,25 %. Predmetnú výšku úroku z omeškania priznal súd prvej inštancie s poukazom na § 10c prechodného ustanovenia nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. k úprave účinnej od 01. februára 2013, v zmysle ktorého ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov

účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013, ktorá bola v zmysle § 3 ods. 1 predmetného nariadenia v znení účinnom do 31. januára 2013 o 8 % percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Od 01. februára 2013 až do súčasnosti je výška úrokov z omeškania v zmysle § 3 ods. 1 nariadenia č. 87/1995 Z. z. o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Odvolací súd však dáva do pozornosti, že v predmetnom spore o vydanie bezdôvodného obohatenia nemožno pri určení výšky ročného úroku z omeškania vychádzať z dátumu uzatvorenia zmluvy o pôžičke dňa 21. 12. 2004 ako dňa vzniku záväzkového vzťahu, ale zo dňa vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vznikalo odo dňa preplatenia sumy finančných prostriedkov poskytnutých žalovaným žalobkyňi vo výške 8 325,03 Eur každou ďalšou splátkou zaplatenou žalobkyňou nad rámec týchto poskytnutých finančných prostriedkov. Z prehľadu úhrad vyplýva, že žalobkyňa zaplatila žalovanému za obdobie do 31. 01. 2013 o 752,80 Eur viac než na koľko mal žalovaný nárok. Za uvedené obdobie preto má žalobkyňa nárok na úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne z uvedenej sumy. Za obdobie od 01. 02. 2013 preplatila žalobkyňa žalovanému prislúchajúcu sumu o 1 684,79 Eur a keďže toto bezdôvodné obohatenie vzniklo po 31.01.2013. patrí žalobkyňi z neho úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne. S poukazom na vyššie uvedené zmenil odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 2 437,59 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 752,80 Eur od 18. 04. 2014 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1 684,79 Eur od 18. 04. 2014 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol.

18. Odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 a 2 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. a § 255 ods. 1 a 2 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania prvoinštančného i odvolacieho, pretože zmenil prvostupňové rozhodnutie (§ 396 ods. 2 C. s. p.). Podľa § 255 ods. 1 a 2 súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Ak strana nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech vo veci, t.j. každá strana (žalobca aj žalovaný) je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Odvolací súd s poukazom na citované zákonné ustanovenia konštatuje, že po zmene I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej bola ku dňu vyhláseniu rozsudku odvolacieho súdu v konaní ako celku v konečnom dôsledku žalobkyňa z celkovej žalobou uplatňovanej sumy 3 686,07 Eur (2 437,59 Eur + úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 2 437,59 Eur od 18.04.2014 do 30.06.2020, t.j. 1 248,48 Eur) úspešná v sume 3 372,27 Eur (istina 2 437,59 Eur + úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 752,80 Eur a úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1 684,79 Eur, oba od 18. 04. 2014 do 30. 06. 2020, t. j. dokopy 934,68 Eur), čo činí 91,50 % a žalovaný v sume 313,80 Eur (úrok z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 1 684,79 Eur od 18. 04. 2014 do 30. 06. 2020), čo činí 8,50 %. Po započítaní úspechu žalovaného do úspechu žalobkyne činí čistý úspech žalobkyne 83 % (91,50 % - 8,50 % = 83 %). O výške a prijímateľovi náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Z tohto dôvodu určil odvolací súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 3 C. s. p. od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).